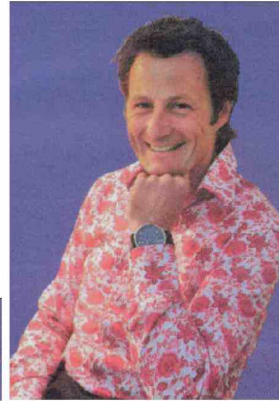

Energie uit de markt

Catharinus Wierda
Projectleider Strategie en Ontwikkeling

De lage melkprijs heeft het afgelopen jaar veel energie ontnomen bij veehouders. Ontwikkelingen kwamen stil te liggen, oude manieren van werken en denken werden weer belangrijk. Extra wensen vanuit overheid of zuivel konden rekenen op weinig steun. Energie krijg je als aan behoeften voldaan wordt, er waardering is, er plezier is of wanneer je iets doet waar je zelf helemaal in gelooft. De eerste van deze punten is belangrijk als basis. De laatste, met passie kunnen ondernemen, geeft de veehouder een 'lange adem' en hij is daarmee tot veel in staat. Het is misschien wel de meest belangrijke factor voor bedrijfs- en sectorontwikkeling.

De lage melkprijs heeft geleid tot bewustwording van de eigen 'marktpositie', deze wordt niet meer beschermd en de wereldmarkt verandert snel.

Twee opvallend (schijnbaar tegengestelde) ontwikkelingen zijn de fusie van FrieslandCampina en de overname van kaasfabriek De Graafstroom door de leveranciers van Delta Milk. De een wordt een grote, sterkere wereldspeler door het gezamenlijke productenpakket en meer marktmacht. Bij veehouders geeft dit energie: mogelijk een hogere prijs, meer continuïteit en een gevoel van 'wat zijn we samen toch sterk'. De ander bestaat uit een kleine groep veehouders die, zoals een veehouder zei, het 'lot' in eigen handen neemt. Met overgave en tegen de stroom in zelf verantwoordelijk zijn voor de afzet en daarmee de continuïteit van het eigen bedrijf.

De een is de ander niet en eenieder krijgt energie van wat anders. Als veehouder is het belangrijk om na te gaan waar je energie om te ondernemen vandaan komt en waar je passie ligt. En dan is de vervolgvraag natuurlijk: doe ik nu de juiste dingen of moet ik het over een andere boeg gooien? Voor de coöperatie is het zaak in te spelen op de verschillende passies van ondernemers. De één zal de ratio volgen en gewoon zijn melk willen afzetten. Punt. Terwijl een ander (ook binnen een grote club) het gevoel wil krijgen er toe te doen in het grote geheel of waardering/beloning verwacht voor onderscheidend ondernemerschap. Dan geef je als coöperatie je leden energie en dat is broodnodig wanneer de melkprijs weer in een dal raakt.

Ook energie krijgen voor de toekomst? Uit energieproductie, de markt of nieuwe ontwikkelingen? Welkom bij de Opening van het Melkvee Academisch Jaar op 22 september bij de fotonenboer in Vierakker.

